

Nieuwsbrief Stichting Groningen-Jabalya

Voor u ligt nummer 26 van de Jabalya nieuwsbrief. Een kerstnummer maar zonder de symboliek over vrede op aarde die er bij hoort. In Gaza wordt het verhaal gekenmerkt door totale stagnatie. Dat blijkt uit verschillende verhalen in dit nummer. Het wordt eentonig, maar we moeten het blijven vertellen: de Israëlische blokkade is de oorzaak van veel misère. Professor Brus hoogleraar internationaal recht aan de RUG doet verslag als lid van de delegatie van The Rights Forum die onlangs met een fact finding missie de Gazastrook bezocht. Conclusie: er is na jaren van totale blokkade nog nauwelijks sprake van een economie. Gaza overleeft van voedselhulp, ambtenaren-salarissen en geld dat door familieleden vanuit het buitenland wordt gestuurd. Alle sectoren van de maatschappij functioneren op het minimale niveau 0065n vaak eronder. De gezondheidszorg is het meest schrijnende voorbeeld. Voor ons is dat aanleiding om ook dit jaar wederom geld in te zamelen voor de Palestine Medical Relief Society onder het motto Help Jabalya de winter door. Ook het verhaal van onze correspondent Lydia de Leeuw gaat over een gezin in Jabalya dat worstelt met het dagelijks bestaan waarin elektriciteit een luxe is en verwarming onbetaalbaar is geworden. Verder een recensie over het boek van de Palestijnse arts Izzeldin Abuelaish die tijdens de operatie Cast Lead drie dochters verloor maar toch pleit voor verzoening en een opiniestuk dat de stelling verdedigt dat het initiatief van president Abbas om het lidmaatschap van de VN aan te vragen niet in het belang is van de Palestijnen. Ondanks de sombere boodschap wenst de redactie u prettige feestdagen en een voorspoedig 2012

Prof. Marcel Brus bracht bezoek aan Gazastrook als lid van delegatie The Rights Forum

‘Blokkade veroorzaakt totale ontwrichting van samenleving in Gaza’

Marcel Brus, hoogleraar internationaal recht aan de Rijksuniversiteit Groningen, was lid van de delegatie van The Rights Forum die o.l.v. Dries van Agt tussen 4 en 8 oktober een bezoek bracht aan de Gazastrook. Het doel was het vast stellen van feiten en omstandigheden die ernstig inbreuk maken op de mensenrechten, die schade toebrengen aan de humanitaire situatie en de vooruitzichten op duurzame vrede tussen Israël en de Palestijnen bedreigen.

Economische aftakeling

Die heeft de delegatie overvloedig aangetroffen. Men heeft gesproken met zowel individuen als met organisaties; van daklozen die hun huis zijn kwijtgeraakt tijdens de operatie Cast Lead tot zakenmensen, en van NGO's tot universiteiten en ziekenhuizen. Overal is het beeld hetzelfde: de gestage aftakeling van de economische infrastructuur als gevolg van de Israëlische blokkade. In

het vorige nummer van de nieuwsbrief publiceerden we al de conclusies. Eén van de belangrijkste was dat de blokkade onmiddellijk moet worden opgeheven. De enorme ontwrichtende werking noemt Brus een schending van het internationaal recht. En het wordt nog erger want de economie functioneert niet meer. Er is weliswaar sinds vorig jaar enige verruiming geweest in het aantal goederen dat wordt doorgelaten, maar dat is zeer minimaal. Bovendien, zegt Brus, het grootste probleem voor de economie is het stilvallen van de export. De Karni doorgang, waar de afgelopen jaren incidenteel nog wel goederen werden doorgelaten (oa. bloemen naar Nederland) is onlangs gesloten en wordt afgebroken.

tunneleconomie

De bedoeling van Israël is om alle economische relaties die bestonden tussen Gaza enerzijds en Israël ander-

Vervolg op pg. 2

Vervolg van pg. 1

zijds volledig af te snijden. Dat is zeer ingrijpend want Gaza had sterke economische banden met Israël. Alle export ging daar heen en nu is dat volledig stilgevallen. In de textielindustrie bijvoorbeeld werkten ooit 37.000 mensen nu nog maar 1500. De Israëlische opzet is om Gaza alleen nog handel te laten drijven met Egypte. Daarom wordt de handel via de tunnels ook oogluikend toegelaten. Maar de tunnels worden alleen gebruikt voor de invoer van consumptiegoederen. Export via de tunnels vindt niet plaats. Naast het gegeven dat men het beleid van Israël niet in de kaart wil spelen, is daarvoor nog een andere reden. Egypte is in vergelijking met Israël veel armer. Er is daar simpelweg geen markt voor de Gazaanse exportprodukten.

Ook de honderdduizend Gazanen die in de jaren negentig in Israël werkten zorgden voor inkomsten, maar ook dat is sinds de totale blokkade verleden tijd. Het effect van deze maatregelen is volgens Brus niet alleen economische maar ook psychologische verarming. De (handels)contacten die er waren tussen Gazanen en Israëlische zorgde ervoor dat men elkaar over en weer kende. Nu zijn die contacten totaal verdwenen en dat voedt over en weer het vijandbeeld. Vooral de jonge generatie groeit op met een volkomen negatief beeld van de Israëlische want dat zijn in

VN-organisaties OHCHR en UNDP geven een briefing over de impact en nasleep van de grootschalige aanval die Israël in 2008-09 op de Gazastrook heeft uitgevoerd.

de praktijk alleen soldaten en die gebruiken vaak geweld. Dat is een enorm obstakel voor vreedzame verhoudingen in de toekomst. Maar de tunneleconomie heeft nog een ander negatief gevolg: een groeiende inkomensongelijkheid. De tunneleigenaars worden enorm rijk terwijl de meerderheid van de bevolking verder verarmt.

Het stilvallen van de economie is dus geen natuurlijk verschijnsel, maar het gevolg van bewust Israëlisch beleid. Geld verdienen wordt bewust onmogelijk gemaakt. Er komt alleen geld binnen via de ambtenarensalarissen en via familieleden die in het buitenland werken. De delegatie heeft gesproken met de gouverneur van Gaza. Ondanks het feit dat hij sinds de machtovername van Hamas geen macht meer heeft - hij wordt wel door Hamas getolereerd - wordt hij net als de andere ambtenaren nog steeds

De delegatie bezoekt het Shifa-ziekenhuis. Op de achtergrond een jongen van 15 die dringend een niertransplantatie nodig heeft, maar door geldtekort niet kan krijgen.

betaald door de Palestijnse Autoriteit. Daarmee wordt de bevolking tot op zekere hoogte in leven gehouden, maar van een reële economie is geen sprake.

gezondheidszorg

Als concreet voorbeeld van aftakelende infrastructuur noemt Brus de gezondheidszorg. In het Shifa ziekenhuis dat de delegatie bezocht wordt elke dag geprobeerd de basiszorg te bieden, maar eigenlijk is dat onbegonnen werk. Een simpel voorbeeld. Van de 400 meest noodzakelijk medicijnen zijn er 300 niet meer in voorraad. Veel kinderen hebben ernstige darmproblemen als gevolg van de slechte waterkwaliteit. Daarom is er grote behoefte aan stomazakjes maar die zijn er niet. Ook overlijden nog steeds mensen omdat zij niet de noodzakelijke medische zorg krijgen. In Gaza is die niet voorhanden en toestemming om buiten de Gazastrook behandeling te ondergaan wordt vaak niet of te laat verleend. Dan gaan mensen dus gewoon dood terwijl dat medisch gezien niet nodig is. Brus noemt het voorbeeld van een jongen van 15 die dringend een nieuwe nier nodig heeft maar daarvoor moet hij buiten Gaza behandeld worden. Hij wordt in leven gehouden door nierdialyse maar zonder niertransplantatie heeft hij geen toekomst.

Praten met Hamas

Wat er zonder economische ontwikkeling overblijft is voedselhulp via de UNWRA, maar dat is alleen bedoeld voor de vluchtelingen in de kampen. De VN kan niets doen voor de rest van de bevolking want zij heeft geen onafhankelijke status. De VN heeft de fout gemaakt lid te

worden van het kwartet en is daardoor medespeler geworden. Hamas is officieel een terroristische organisatie dus de VN mogen geen contact met hen onderhouden. Daarom is een andere conclusie van de delegatie dat er door de internationale gemeenschap met Hamas gepraat moet worden. Brus is daarvan overtuigd geraakt tijdens zijn bezoek. Zolang de feitelijke machthebbers geboycot worden kan er geen verbetering komen voor de bevolking laat staan dat er duurzame vrede kan worden gerealiseerd.

Voor straf in het donker

Je hebt het vast weleens meegemaakt: je bent op een camping en wil een douche nemen. Je stopt een douchemuntje in het automaat, gaat onder de douche staan en doet shampoo in je haar. Wanneer de shampoo in een berg schuim verandert die zich langzaam richting je ogen beweegt, houdt het water ermee op. Je drukt wild op alle knoppen, toeters en bellen, maar het water komt niet meer: frustratie.

Stel je voor dat je tenminste een keer per dag met datzelfde gevoel geconfronteerd wordt. Niet omdat je te weinig muntjes gekocht hebt, maar omdat je onderworpen wordt aan een collectieve straf van je bezetter. In de Gazastrook wordt de elektriciteit van de Palestijnen iedere dag urenlang afgesloten doordat Israël de stroomtoevoer beperkt. Vier jaar geleden stelde Israël het inperken van de stroomtoevoer officieel in als strafmaatregel voor de Gazastrook, volledig in strijd met internationaal recht. Opgaaf van redenen: de raketten die vanuit de Gazastrook op Israël worden afgevuurd. Een jaar eerder had het Israëlische leger alle zes transformatoren van Gaza's enige elektriciteitscentrale kapotgebombardeed, in reactie op de gevangenneming van soldaat Gilad Shalit, met alle gevolgen voor de burgerbevolking van dien.

“Eergisteren was ik in de keuken bezig om brood te bakken. Ik had vijftig stukjes in de oven liggen toen ineens de stroom wegviel”, vertelt Hania (Um Kamal) zittend temidden van haar man en vier zoons, in hun bescheiden huis in Jabalia vluchtelingenkamp. Ze praat verder; “vervolgens heb ik al mijn broers en zelfs mijn oma gebeld. Uiteindelijk vond ik een plek om het brood af te bakken. Gelukkig maar, want anders hadden we veel geld voor niks uitgegeven.” En zo loopt ze dagelijks aan tegen de problemen van het schrijnende tekort aan elektriciteit in de Gazastrook. “Tussen 5.30u en 16.00u hebben we vaak geen elektriciteit, maar de tijden kunnen nogal wisselen en je weet dus nooit zeker wanneer je stroom zult hebben,” legt ze uit.

Hania en haar familie wonen in een donkere woning in het midden van Jabalia kamp. Er zitten vochtplekken op de muren en het is koud binnen. Marwan (Abu Kamal), de vader van het gezin, geeft aan dat ze allemaal wat

griepig zijn. Echt verbazingwekkend is het niet; de wind waait binnen via de openingen tussen het dak – gemaakt van (asbest) golfplaten- en de muren. Geld of elektriciteit voor een kacheltje is er niet.

“Drie maanden geleden, tijdens de Ramadan, kregen we de kans om een kleine generator te kopen. In de Ramadanmaand speelt het leven zich vooral 's avonds en 's nachts af, tussen zonsondergang en zonsopkomst. We hadden elektriciteit nodig voor het licht.” Tot die tijd gebruikte het gezin een oude kerosinelamp, maar gaf niet genoeg licht. De generator geeft alleen genoeg stroom voor de verlichting in de drie kamers en keukens en voor de televisie. “Wanneer er geen elektriciteit is, kunnen we andere apparaten niet gebruiken en hebben we bijvoorbeeld geen warm water,” zegt Hania geërgerd.

Te midden van alle ellende zit de jongste van het gezin, de drie jaar oude Mohammed, met een stralende glimlach. Hij vindt het één grote belevenis; een buitenlandse die bij hen thuis op visite komt. Wanneer hij ziet dat ik een camera bij me heb, kan de avond voor hem helemaal niet meer stuk en wil hij iedere vijf seconden op de foto. Hij maakt zijn oudere broers Kamal (20), Youssef (17) en Wasseem (15) aan het lachen met acrobatische kunsten die hij op tv heeft gezien in het hier oh zo populaire ‘American wrestling’.

Na een uurtje kletsen en thee drinken, zijn onze vele lagen kleding niet meer voldoende. Hania staat bibberend op en komt even later terug met een grote dikke deken. Ze gooit deze over mij en Mohammed heen en kruipt er vervolgens zelf ook onder. Ondertussen is Marwan bezig eten klaar te maken op een vuurtje in de ruimte tussen de kamers. “We koken geregeld op hout omdat het gas drie keer zo duur als voor de blokkade,” legt Marwan uit.

Ondanks dat de familie blij is met de extra uren verlichting in huis, is de situatie nog verre van ideaal. "Als de generatoren in het kamp draaien, trilt alles; de vloer, de muren, het voelt alsof zelfs de lucht meetrilt. Ik wen niet aan het akelige gevoel," zegt Hania. Marwan ergert zich vooral aan de stank; "de geur van benzine dringt door in ons hele huis wanneer de generatoren aan staan. De herrie is ook ondraaglijk; het is een geluid om gek van te worden." Behalve overlast, legt de generator ook druk op de financiële situatie van het gezin. "We zijn iedere maand veel geld kwijt aan brandstof voor de generator en het apparaat is om de haverklap stuk. De reparaties zijn ook niet voor niks," zegt Marwan met een zucht.

De straten in het kamp zijn erg nauw en er is dus weinig ruimte om de generatoren een plek te geven. "Toen wij nog geen generator hadden, plaatsten onze burens die van hen in de steeg tussen onze huizen in, naast ons slaapkamerraam. We werden er helemaal gek van," vertelt Marwan. "Nu we zelf een generator hebben, zijn we genooddaakt hetzelfde te doen en onze burens overlast te bezorgen; ons dak kan het toestel niet dragen."

Sinds het begin van de blokkade is er een enorme handel in allerlei generatoren via de smokkeltunnels met Egypte. Wanneer ik vraag of er in hun omgeving wel eens ongelukken mee gebeuren, begint iedereen door elkaar te praten; ik vang iets op over een buurman, een vriend en een man die verderop in het kamp woont. Het ene verhaal na het andere wordt verteld. "Gisteren

explodeerde de generator van een vriend van me. Hij had hem net aangezet en liep terug zijn huis in. Toen ontplofte het apparaat. Hij heeft geluk gehad," vertelt Marwan. Youssef legt uit hoe een van zijn vrienden enkele dagen geleden werd geëlektrocuteerd door een stroomdraad van een generator. Hij kan het gelukkig navertellen, maar ligt nog in het ziekenhuis. Iedereen is zich bewust van de gevaren van de generatoren, zoals elektrocutie, koolmonoxidevergiftiging en explosies, maar niemand heeft een keuze; zonder generator, geen stroom.

"De Israëliërs sluiten de elektriciteit af om ons als een volk te straffen," zegt Marwan. "Wat vinden ze in Nederland van de situatie hier?" vraagt hij? "Staat Nederland achter de bezetter?" Die twee vragen gaven genoeg gesprekstof voor de rest van de avond.

Lydia de Leeuw.

Zij is een criminologe gespecialiseerd in mensenrechten, conflict en state-corporate crime. Zij werkt momenteel bij een mensenrechtenorganisatie in de Gazastrook. Daarnaast schrijft ze als freelancer over de situatie in de Gazastrook. Kijk voor meer verhalen op haar blog <http://asecondglance.wordpress.com/> In het vorige nummer stond haar eerste bijdrage

Help Jabalya de winter door!

Bijna drie jaar na de Israëlische aanval op de Gazastrook, waarbij Jabalya één van de zwaarst getroffen gebieden was, zijn nog steeds niet alle verwoestingen hersteld. Door de blokkade die Israël nog steeds handhaaft, zijn er veel te weinig materialen de Gazastrook binnen gekomen om alle duizenden verwoeste huizen en gebouwen te herstellen. Ook de riolering, waterleiding en electriciteitsvoorziening konden maar provisorisch en gedeeltelijk worden hersteld. Nog steeds leven mensen in tenten en in de winter is het in Jabalya ook koud. Mede door de gebrekkig herstellende voorzieningen is de gezondheidssituatie van kwetsbare groepen binnen de bevolking precair. Daar vragen wij opnieuw om uw steun voor de medische hulpverlening van de PMRS, die al jaren onze betrouwbare partner is. Stort uw gift op bankrekeningnummer 66 87 687 t.n.v. St. Groningen-Jabalya o.v.v. PMRS.

Palestine Medical Relief Society
De Stichting kent de PMRS van werkbezoeken. Het is een organisatie, die in Jabalya een groot aantal medische voorzieningen m.b.t. eerstelijns gezondheidszorg, speciale programma's voor vrouwen en jeugd, mobiele klinieken voor noodsituaties en fysiotherapie en gehandicaptenzorg runt. Hun benadering is niet alleen puur medisch maar breder en behelst ook aandacht voor hygiëne, sport, kunst en muziek.

Bruggen, geen muren

Zonder dat we ons zijn naam nog herinneren, zullen velen van ons de hoofdpersoon van deze autobiografie op het journaal hebben gehoord. Tijdens de oorlog-tegen-de-Gazanen (dec. 2008-jan. 2009) werden drie van de dochters van deze arts door een Israëlische raket-aanval gedood. Dit feit werd wereldnieuws. Hij werkte in Israël, sprak vloeiend Ivriet en had contacten met Israëlische media. Tot deze aanval was hij tijdens deze oorlog dagelijks te horen op de Israëlische tv, in gesprek met zijn Israëlische vriend Shlomi Eldar. Dit contact had er eerder in deze oorlog al voor gezorgd dat een Israëlische tank, gericht op het huis van dr. Abuelaish zich terugtrok. Drie dochters en een nicht waren nu gedood. Een andere nicht werd gered door interventie van Shlomi Eldar (met een helikopter uit Gaza naar Israël overgebracht) en een vierde dochter kon uit de Gazastrook gehaald worden en kreeg in Israël een operatie die blindheid voorkwam. Een half jaar voor deze oorlog was zijn vrouw gestorven.

Opgroeien in vluchtelingenkamp Jabalya

Wat – afgezien van deze nieuwsherinnering – het boek voor mij extra interessant maakt, is dat dr. Abuelaish is geboren en opgegroeid in het vluchtelingenkamp Jabalya. De familie was vroeger groot en rijk, zijn opa was muhtar, het hoofd van het dorp Houg, in de buurt van Sderot. “El aish betekent brood, abu is degene die brood, gastvrijheid en zorg aan zijn gasten biedt”. In Jabalya was de situatie anders. “Net als veel andere Palestijnse kinderen heb ik nooit een echte jeugd gehad.

Tot mijn tiende woonde ons gezin, dat uiteindelijk uit elf mensen zou bestaan in één kamer van drie bij drie meter.” Als hij zeven is, verdient hij voor schooltijd een beetje geld, door een handeltje met niet-afgehaalde melkrantsoenen van de VN. Hij is twaalf als de Zesdaagse Oorlog van 1967 uitbreekt. Voor hem als kind komt de oorlog vanuit het niets. Hij denkt

dat dit het begin is van het eind van de wereld. Dat is het niet, maar na afloop blijven de Israël en is de Gazastrook bezet. Maar met klusjes zoals boodschappen sjouwen voor de Israël valt ook een beetje geld te verdienen. Als oudste zoon voelt hij een zware verantwoordelijkheid voor het gezin en hij is geneigd zijn droom, een beter leven via onderwijs, op te geven. Het is aan zijn leraren, en vooral een specifieke leraar te danken, dat hij stopte met spijbelen en weer naar school ging.

Een belangrijke ervaring is een werkvakantie als hij vijftien is op een boerderij in Israël. “Dat de familie me eerlijk behandelde en zo veel vriendelijkheid aan de dag legde, kwam voor mij volslagen onverwacht.” Een ervaring die in schrille tegenstelling staat tot het wegbulldozeren van honderden huizen in Jabalya door Ariel Sharon, die wil dat de wegen breed genoeg zijn om met tanks te kunnen patrouilleren.

Het hoofdstuk over zijn jeugd is het langste, en ik vind het ook het meest interessante. Persoonlijke omschrijvingen van huidige situaties zijn nog wel eens te vinden, maar een zo uitgebreid persoonlijk verhaal over opgroeien in Jabalya heb ik niet eerder gelezen.

De volgende hoofdstukken vertellen over het vinden van zijn eigen weg. Een jaar werken in Israël, studie in Egypte, een jaar als arts in Gaza, een terugkeer die niet

meevalt. Hij trouwt met Nadia in Jabalya, en zij volgt hem naar Saoedi-Arabië. Daar verdient hij genoeg om familieleden ook te laten studeren. Abuelaish heeft op veel plaatsen in de wereld gewerkt en zich gespecialiseerd in verloskunde en de problemen van onvruchtbaarheid. Momenteel woont hij in Canada met zijn gezin. Hij is verbonden

aan de universiteit van Toronto. Kennelijk doceert hij niet het hele jaar, want een website laat zien dat hij heel erg veel lezingen geeft, op allerlei plaatsen in de wereld.

Politiek

Behalve het noemen van bezetting en oorlog, gaat het boek een hele tijd nauwelijks over politiek. In 2005, hij werkt dan als arts in Israël, is er een aanslag gepleegd op “zijn eigen ziekenhuis”. Hij is woedend en krijgt een ingezonden artikel geplaatst in de Jerusalem Post. Zelf heeft hij zichzelf altijd ongeschikt gevoeld voor de politiek, maar in de hoop dat hij zijn plannen over gezondheidszorgbeleid gerealiseerd kan krijgen, stelt hij zich als onafhankelijke kandidaat voor de parlementsverkiezingen van januari 2006. Het avontuur eindigt zonder parlementszetel en met een campagneschuld die afbetaald moet worden.

Op sommige plekken in zijn boek noemt hij wel het in gebreke blijven van “de internationale gemeenschap”. Op een andere plek zegt hij: “Nog erger (dan embargo, aanvallen en arrestaties) is dat de inwoners van de Gazastrook niet weten dat de rest van de wereld zich zeer om hun lot bekommert. Dat versterkt het gevoel van levensangst”. In dit hoofdstuk geeft hij heel veel citaten over de leefsituatie en de toestand van de gezondheidszorg in Gaza. Ten minste dertig procent van de landbouwgrond ligt in de door Israël ingestelde bufferzone, een boer weet dat hij niet veilig is op zijn land. De visserij heeft soortgelijke beperkingen. En vlak daarna begint hij zijn pleidooi voor “het overbruggen van de kloof”: schoolprojecten over vreedzame co-existentie, vredeskamp, zowel in Gaza, Westbank als Israël. Ik moet zeggen dat uw recensent minder optimistisch is over de kwantiteit van dit alles in Israël, gezien de stembusuitslagen. Abuelaish zet zijn hoop ook op vrouwen en meisjes, en pleit voor het versterken van de positie, ook in het onderwijs, van Palestijnse vrouwen. Naar zijn dochters is de organisatie “daughters for live” genoemd die zich richt op het verbeteren van het leven van vrou-

wen in Palestina en in Israël.

Ik vermoed dat de snelle vertaling van zijn boek in het Nederlands mede te danken is aan het feit dat het boek een oproep bevat die graag gelezen wordt. De Nederlandse titel kan gelezen worden als een algemene oproep: “bouw bruggen, geen muren”. De Engelse titel is: “I shall not hate”. De achterflaptekst van het boek: “in plaats van het aanwakkeren van haat of wraak, zette hij zich in voor vrede”.

Onze stichting Groningen-Jabalya heeft o.a. als doel “gewone” Palestijnen in beeld te brengen, zicht te geven op het dagelijks leven. Nu is Dr. Abuelaish misschien niet zo gewoon. Maar zijn boek geeft wel heel veel informatie over het leven in Jabalya, van vroeger tot heel kort geleden. Zolang hij niet naar Groningen komt, is het lezen van zijn boek een heel goed alternatief.

Fennie Stavast

Palestijnse staat is (nu) geen goed idee

De aanvraag van president Abbas om Palestina volwaardig lid te laten worden van VN heeft veel stof doen opwaaien. Niet in de laatste plaats in Israël waar velen gruwen bij dit idee en ook bij de VS die duidelijk hebben laten blijken hiervan niet gediend te zijn. Vrede moet volgens hen bereikt worden via onderhandelingen en niet op deze manier. Dat klinkt op het eerste gezicht logisch, maar als we ons verdiepen in de materie is dit standpunt helemaal niet zo voor de handliggend. Want welke onderhandelingen bedoelen zij eigenlijk?

Dit voorjaar bleek uit geheime documenten die gelekt waren, de zogenaamde Palestine Papers, dat de PNA van Abbas bijna alle consessies had gedaan die Israël eiste en toch leidde dat niet tot een akkoord omdat Israël dat weigerde. Zij geeft verreweg de voorkeur aan de huidige status quo waarin niets is vastgelegd en er geen beperkingen zijn aan de vrijheid van Israël om op de Westbank en Gaza te doen waar zij zin in heeft. Elke overeenkomst met de Palestijnen, zelfs als er niets in staat dat Israël tot iets verplicht, kan toch een precedent scheppen dat op langere termijn kan leiden tot beperking van de zo gekoesterde vrijheid. Er is overigens wel degelijk bepaald wat wel en niet mag. De uitspraak van het Internationale gerechtshof uit 2004 bestempelt de nederzettingen als illegaal, maar daar trekt Israël zoals bekend zich niets van aan. Zij gaat ongestoord door met de uitbreiding van illegale nederzettingen. Dat kan zij ook want afgezien van een incidentele kritisch bedoelde machteloze opmerking van een Amerikaanse of Europese politicus legt niemand hen daadwerkelijk een strobreed in de weg.

De botte afwijzing heeft Abbas tot het inzicht gebracht dat onderhandelen voorlopig niets zal opleveren zelfs niet als je verrregaande consessies doet en dus doet hij nu een poging om zijn doel, een officieel erkende Palestijnse staat, op een heel andere manier te bereiken: door een aanvraag in te dienen voor het volwaardig lidmaatschap van de VN. Op het eerste gezicht dus een begrijpelijke daad en een waar je ook wel enige sympathie voor kunt hebben, maar als we de kwestie nader bekijken blijken er de nodige haken en ogen aan dit initiatief te zitten.

Ten eerste wie vertegenwoordigd Abbas ? Op dit moment heeft de PLO een waarnemersstatus bij de VN. Zij vertegenwoordigd alle 12 miljoen Palestijnen (in Israël, bezette gebieden en diaspora) Maar Abbas is president van de PNA, een entiteit die slechts 'regeert' over de 2 miljoen Palestijnse inwoners van de Westbank. Als de PNA officieel zou worden erkend, verdwijnt de PLO uit beeld en dat betekent dat de belangen van de overgrote meerderheid niet meer behartigd worden. Die belangen, bijvoorbeeld van de vluchtelingen in de Libanese kampen, spelen voor Abbas kennelijk helemaal geen rol. Zij zijn niet gebaat bij een erkenning van een officiële staat omdat dit hun recht op terugkeer naar hun geboortegrond definitief onmogelijk maakt. Die grond ligt in het huidige Israël maar als er een Palestijnse staat wordt erkend op een deel van de Westbank zal geen enkele Palestijn kunnen terugkeren, maar wellicht gedwongen worden om naar de nieuwe staat te emigreren. Datzelfde lot bedreigt ook de Palestijnen in Israël zelf. Nu al vindt een meerderheid van de Joodse bevolking dat Palestijnen eigenlijk niet thuishoren in Israël. Het feit dat de natuurlijke aanwas onder de Palestijnse bevolkingsgroep veel hoger is dan onder de Joodse bevolking wordt ook alom beschouwd als een veiligheidsprobleem. Dat dreigt de joodse meerderheid aan te tasten en daarmee de continuïteit van de Joodse staat. Als er eenmaal een officiële Palestijnse staat is, ook al is dat feitelijk niet meer dan een Bantustan op (een deel van) de Westbank zonder werkelijke soevereiniteit, dan is dat in Israëlische ogen de perfecte aanleiding om de Palestijnse Israëli's daar heen te sturen. Een officieel erkende staat zou dus geen enkele verandering brengen in de huidige ondergeschikte status quo van de PNA. Wel zou het kersverse land direct met onoplosbare sociale problemen worden opgescheept die de komst van ruim één miljoen nieuwe burgers met zich mee zou brengen.

Deze consequenties maken duidelijk dat er een fundamenteel bezwaar kleeft aan de benadering van Abbas. Het probleem van de Palestijnen is niet het ontbreken van een eigen staat, maar het ontbreken van (mensen)rechten. Of het nu gaat om de Palestijnen in Israël, de Westbank, Gaza of de inwoners van de vluchtelingenkampen in Libanon: zij allen worden in verschillende gradaties beknot in hun vrijheid en rechten als burgers. Dat is de kwestie die moet worden opgelost. Een eventuele staat kan een middel zijn maar niet het doel en de vraag moet zijn of dit middel dat probleem oplost. Het antwoord is duidelijk nee. Gezien de situatie op de Westbank zal het erkennen van een Palestijnse staat zelfs voor de inwoners van de Westbank geen verbetering van hun situatie bewerkstelligen laat staan voor de inwoners van Gaza of de

Vervolg op pagina 8

Vervolg van pagina 7

kampen in Libanon. Israël zal zich echt niet anders gaan gedragen omdat op papier een stukje van de Westbank nu de status heeft van een officieel land.

Maar bij alle kritiek op het initiatief van Abbas moet ook worden geconstateerd dat het voorkomt uit een gebrek aan perspectief. En dat komt omdat Europa en de VS het nog steeds niet aandurven om Israël echt onder druk te zetten. Die druk zou moeten leiden tot echte onderhandelingen d.w.z. waarbij de Palestijnse eisen en het internationaal recht serieus genomen worden. Zolang dat niet gebeurd blijven wij gedogen dat Israël haar zionistische agenda uitvoert ten koste van de Palestijnen. Als de internationale gemeenschap het initiatief van Abbas voor een eigen staat zo'n slecht plan vinden dan moeten zij inzien dat zij indirect zelf het ontstaan ervan hebben veroorzaakt door de Palestijnen in de steek te laten. Dat geeft Israël de macht om te doen wat zij doen. De machteloosheid die ten toon gespreid wordt is dus een keuze en geen werkelijke onmacht.

Pieter van Niekerken

FEBRUARI: Dossier Het Beloofde Land

In het kader van het project 'Dossier Het Beloofde Land' zal er in februari drie weken extra aandacht zijn voor het conflict Israël-Palestina in de Openbare Bibliotheek en ForumImages.

Van 9 t/m 23 februari zal in de Openbare Bibliotheek de tentoonstelling 'Breaking the Silence' te zien zijn. Op 15 schermen, geplaatst op de verschillende verdiepingen, zullen getuigenissen van Israëlische soldaten worden vertoond. Jonge Israëliërs vertellen hier openlijk over hun diensttijd in de Palestijnse bezette gebieden, over wat ze hebben gedaan en over wat ze hebben gezien. De tentoonstelling zal worden geopend door Laura van Dolron met een theaterbewerking van 'Mijn naam is Rachel Corrie', gebaseerd op de dagboeken en brieven van de Amerikaanse studente en activiste Rachel Corrie.

Ook zal er een documentaire vertoond worden in ForumImages, meer informatie hierover volgt. De activiteitenreeks zal worden afgesloten met een debat op donderdag 23 februari om 20.00 uur in ForumImages. Tijdens dit debat zal het Nederlandse buitenlands beleid met betrekking tot het conflict ter discussie worden gesteld. Aan dit debat zullen o.a. Hans van den Broek (oud-minister van buitenlandse zaken) en Ronald Naftaniel (directeur van het Centrum Informatie en Documentatie Israël (CIDI)) deelnemen. Voor meer informatie kijk op www.groningerforum.nl.

Locaties: Openbare Bibliotheek Groningen, Oude Boteringestraat 18, Groningen
ForumImages, Hereplein 73, Groningen

Ja , ik wil op de hoogte blijven van het Jabalya-project

Naam:

Adres:

Woonplaats:

Telefoon:

Email:

*Opsturen aan St. Groningen-Jabalya, Coehoornsingel 87
9711 BR Groningen*

Colofon

Redactie Bert Giskes, Pieter van Niekerken en Jan Jongbloed.

Met **medewerking** van Lydia de Leeuw en Fennie Stavast

Ontwerp en lay-out: Harm van der Veen

De stichting is telefonisch te bereiken:

Bert Giskes Tel 050 - 5421370

Postadres:
Coehoornsingel 87, 9711 BR Groningen

Email: jabalya@hotmail.com

Internet: WWW.GRONINGEN-JABALYA.COM